

Overzicht van baten en lasten in de begroting 2018
Meerjarenraming 2019-2021

GR KDB

Gemeenschappelijke Regeling
werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Uitgangspunten voor deze begroting	4
3.	Financiering	6
4.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	7
5.	Onderhoud kapitaalgoederen	8
6.	Rechtmatigheid	8
7.	Verbonden partijen	9
8.	Overzicht van baten en lasten	10
9.	Programma Wsw	11
10.	Programma Servicepunt Werk	16
11.	Financiële meerjarenraming 2019-2021	19
12.	Overige financiële overzichten	22
13.	Uitsplitsingen per gemeente	23

1. Inleiding

2016 is het jaar geweest waarin de uitwerking van de plannen rondom de uitvoering van de Participatiewet in onze regio vaste vormen heeft aangenomen. Binnen de door de stuurgroep 3D vastgestelde kaders is het ServicePunt Werk (SPW) opgericht als aparte entiteit binnen de Gr KDB en fysiek geplaatst in het MareGroep gebouw. Het SPW werkt samen met de ISD Bollenstreek, de Sociale Dienst Katwijk en MareGroep bij de re-integratie van werkzoekenden met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Vanuit MareGroep is een drietal medewerkers overgegaan naar het SPW, de overige medewerkers zijn betrokken vanuit de ISD Bollenstreek, de Sociale Dienst Katwijk en extern geworven.

In 2016 is gestart met een gedetacheerde leidinggevende vanuit de ISD, zij is begin 2017 opgevolgd door een interimmanager. De aanstelling van een vaste leidinggevende volgt aan het einde van het eerste halfjaar van 2017. Voor het SPW geldt dat na de opstartfase, waar teamvorming en organisatorische aspecten aandacht behoeft, het uitbouwen van de bekendheid in de regio en de resultaten meer zichtbaar moeten gaan worden. Vanuit de drie betrokken organisaties wordt gewerkt aan het stroomlijnen van de samenwerking en het afstemmen van de dienstverlening.

Gelijklopend met de oprichting van het SPW zijn afspraken gemaakt over de toekomst van MareGroep, die een belangrijke rol moet (blijven) spelen bij de uitvoering van de re-integratie in de 6 gemeenten in de Duin- en Bollenstreek. Hierbij is een aantal zaken aan de orde. Op dit moment werkt MareGroep in een rol als preferred supplier samen met het SPW, dat rechtstreeks wordt aangestuurd vanuit het bestuur van de Gr KDB. De toekomstige posities van het SPW en MareGroep in de Gr worden opnieuw beschouwd, waarbij wordt gewerkt naar het samengaan onder één stuurlijn. De wijze waarop dit moet worden vormgegeven is onderwerp van onderzoek, waarin wordt samengewerkt met een extern adviesbureau. Belangrijke vraag daarbij is of voor MareGroep de huidige NV constructie kan worden gehandhaafd. Het onderzoek is gepland eind van het eerste kwartaal 2017 te zijn afgerond.

Parallel aan dit onderzoek heeft MareGroep, mede op het verzoek van het bestuur van de Gr KDB en de Raad van Commissarissen een toekomstvisie opgesteld. Deze visie biedt een antwoord op de gewijzigde situatie die is ontstaan met het invoeren van de Participatiewet en de uitwerking daarvan in onze regio. De voornaamste issues zijn de uitstroom van oud Wsw-medewerkers zonder dat vanuit deze wet nieuwe instroom plaatsvindt en het overgaan van de re-integratietaken naar het SPW. Naast de inhoudelijke doelstellingen is een van de belangrijkste redenen ook een financiële noodzaak. Met het teruglopen van de instroom en de subsidies op de arbeid dreigt immers een enorm tekort, dat jaarlijks verder zal oplopen indien niet wordt ingegrepen op het huidige beleid en de bedrijfsvoering.

In de toekomstvisie wordt een nieuwe rol van MareGroep geschetst waarbij het bedrijf zich de komende jaren zal omvormen tot een breed sociaal werkbedrijf. In dit MareGroep 2.0 is een breed scala aan activiteiten terug te vinden: uitvoering van de oude Wsw, nieuw beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding, maar eveneens een grote diversiteit aan diensten die voorzien in de toeleiding naar werk, zoals sociale activering, training, scholing etc. Daarnaast wil MareGroep nadrukkelijk een rol spelen in het binden van alle samenwerkingspartners uit zowel de publieke als private sector op de onderwerpen Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en

inclusiviteit. Op deze wijze wil MareGroep als één van de ketenpartners haar maximale bijdrage leveren aan een succesvolle samenwerking binnen het sociaal domein van de gehele Kust-, Duin- en Bollenstreek.

Ook binnen haar eigen organisatie zullen aanpassingen nodig zijn om Maregroep in te richten voor de toekomst. Innovaties op het gebied van ICT, HRM, producten en diensten en communicatie liggen voor en aan de daarbij gewenste bedrijfscultuur wordt uitgebreid aandacht besteed. De structuur wordt in het licht van deze toekomstplannen aangepast.

Voor deze aanpassingen zijn transitiekosten voorzien. Een besluit hierover zal op zijn vroegst aan het einde van het eerste kwartaal van 2017 kunnen worden genomen, waardoor deze kosten nog niet in deze begroting zijn terug te vinden. Indien daartoe aanleiding bestaat, zal in een gewijzigde begroting worden opgesteld.

2. Uitgangspunten voor deze begroting

Algemeen

De gemeenten in het samenwerkingsgebied Holland-Rijnland hebben een financiële kaderstelling voor de begrotingen 2018 van gemeenschappelijke regelingen opgesteld. Hierin is opgenomen dat de indexering wordt gesteld op 1,3% ten opzichte van 2017. Gr KDB kan zich niet conformeren aan deze indexering. De stijging van de gemeentelijke bijdrage wordt grotendeels veroorzaakt door de verlaging van de rijksbijdrage Wsw. Mogelijkheden tot kostenreductie elders zijn zeer beperkt. De grootste kostencomponent betreft de Lonen Wsw. Deze worden vastgesteld in de cao Wsw en zijn daardoor niet direct beïnvloedbaar.

Programma Wsw

Zoals hierboven vermeld is er op het moment van opstellen van deze begroting nog geen definitief besluit genomen inzake de toekomstvisie van MareGroep. In deze begroting wordt derhalve nog geen rekening gehouden met de effecten voortkomend uit deze visie.

- Voor de Wsw wordt het aantal arbeidsplaatsen berekend op basis van het aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen per ultimo 2016 minus de gemiddelde afbouw van de populatie door pensioneringen en natuurlijk verloop (3,5%).
- Voor de rijksbijdrage Wsw wordt uitgegaan van de budgetten zoals opgegeven in de septembercirculaire 2016. Voor 2018 betekent dit een totaalbudget van € 15.507.920,- wat neerkomt op € 23.813,- per SE.
- Voor de loonontwikkeling Wsw wordt uitgegaan van de afspraken zoals deze zijn vastgelegd in de cao Wsw 2015-2018. Hierbij wordt de loonontwikkeling in de Wsw gekoppeld aan de ontwikkeling van het wettelijk minimumloon of, indien dit hoger is, de loonprijsontwikkeling. Voor 2018 wordt uitgegaan van een loonstijging van 2%. Tevens wordt rekening gehouden met het zogenaamde Lage Inkomensvoordeel (LIV). Hierbij geldt een voordeel van maximaal € 1.000,- per dienstverband van 40 uur of naar rato. Het dienstverband moet minimaal 24 uur betreffen. Bij de berekening van de LIV is enige voorzichtigheid betracht vanwege bestaande onduidelijkheden omtrent de precieze berekening. Vanuit het Rijk is uiterlijk in mei 2017 duidelijkheid beloofd.
- De activa in de Gr KDB bestaan uit de grond en het gebouw behorende bij de Nijverheidsweg 22 te Voorhout, alsmede de installaties die hier aard- en nagelvast aan verbonden zijn. Investeringsbetreffende alleen vervangingsinvesteringen waardoor de jaarlijkse afschrijvingen gelijk blijven.
- In de Gr KDB zijn alle Wsw-medewerkers in dienst. Staf- en begeleidend personeel heeft een dienstbetrekking met MareGroep N.V. Voor de werkzaamheden die het staf- en begeleidend personeel uitvoert t.b.v. de Gr KDB wordt een zogenaamde managementvergoeding betaald. Deze managementvergoeding is sinds 2011 (€ 650.000,-) niet meer aangepast, ondanks loonontwikkelingen in MareGroep en het feit dat de berekende werkzaamheden niet anders zijn geworden. Voor 2018 wordt een aanpassing van de managementvergoeding voorzien van totaal € 32.500,- wat neerkomt op 5% over 7 jaar.
- Het pand aan de Nijverheidsweg 22 is in bezit van de Gr KDB en wordt verhuurd aan

MareGroep N.V. Jaarlijks wordt hier een huursom voor gevraagd. De aanpassing van de huursom gebeurt op basis van de consumentenprijsindex (CPI). Voor 2018 wordt de CPI op 1,25% gesteld waardoor de huursom uitkomt op € 810.000,-.

- Gr KDB is de enige aandeelhouder van MareGroep. De winst die in MareGroep gegenereerd wordt, wordt geheel of gedeeltelijk uitgekeerd aan de Gr KDB. Het bedrag dat uitgekeerd wordt, wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders MareGroep waarin zitting hebben de voorzitter van de Raad van Commissarissen MareGroep en de voorzitter van het Dagelijks Bestuur Gr KDB. In de begroting 2018 wordt ervan uitgegaan dat de gehele winst van MareGroep over het boekjaar 2017 wordt uitgekeerd aan Gr KDB.

Programma SPW

De verdere uitrol van het SPW is op dit moment nog in volle gang. Als basis voor deze begroting dienen de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in het bedrijfsplan SPW.

- Voor het SPW geldt rijksbudget is werkbudget. In deze begroting is derhalve uitgegaan van de rijksbudgetten zoals aangegeven in de septembercirculaire 2016. Uitzondering hierop is de reeds door gemeenten toegezegde extra bijdragen over 2016-2018, wat betekent dat in totaal in 2018 een extra bijdrage van € 150.000,- wordt ontvangen.
- Voor de personeelsplanning en bijbehorende loonkosten wordt uitgegaan van het aantal arbeidsplaatsen zoals aangegeven in het bedrijfsplan SPW. Voor de loonontwikkeling wordt uitgegaan van de cao gemeentebestuurders 2016-2017. Voor 2018 wordt de loonontwikkeling op 2% gesteld.
- Voor ondersteunende taken op het gebied van HRM, financiën, inkoop en facilitair is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met MareGroep gesloten. Verondersteld wordt dat deze DVO voor 2018 gelijk is aan die van 2017, het ingangsjaar.
- Verondersteld wordt dat de achterblijvende taken bij ISD en sociale dienst Katwijk, zoals deze zijn geformuleerd in de begroting 2017, gelijk blijven, uitgezonderd de aflopende verplichtingen ISD. Dit betekent dat in 2018 een bedrag van € 473.000,- niet wordt overgemaakt aan het SPW.
- Jaarlijks wordt een kostenpost in de begroting opgenomen voor vervanging van personeel bij uitval. Deze post is gebaseerd op de vervanging van 1 fte gedurende 3 maanden tegen een tarief van € 65,- per uur.

De begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 zijn opgesteld volgens bovenstaande uitgangspunten en de voorschriften van het besluit Begroting en verantwoording (BBV).

3. Financiering

In de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 is uitgegaan van het financiële beleid van Gr KDB zoals vastgelegd door het Algemeen bestuur in het treasurystatuut d.d. 27 mei 2013.

Gr KDB voldoet volledig aan de Wet Verplicht Schatkistbankieren, waarbij decentrale overheden worden verplicht hun overtollige middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Op deze middelen wordt geen rente vergoed.

Kasgeldlimiet

(x € 1.000,-)

Stap	Berekening bedragen	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
1	Vlottende schuld	1.150	1.150	1.150	1.150
2	Vlottende middelen	1.250	1.250	1.250	1.250
3	Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)	-100	-100	-100	-100
4	Gemiddelde van (3)	-100			
5	Kasgeldlimiet	1.640			
6a	Ruimte onder de kasgeldlimiet	1.740			
6b	Overschrijding van de kasgeldlimiet	0			
<u>Berekening kasgeldlimiet</u>					
7	Begrotingstotaal	20.000			
8	Percentageregeling	8,20%			
	Kasgeldlimiet	1.640			

Renterisiconorm

(x € 1.000,-)

Stap	Variabele renterisico(norm)	2018	2019	2020	2021
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	211	211	211	211
3	Renterisico (1+2)	211	211	211	211
4	Renterisiconorm	4.000	4.000	4.000	4.000
5a	Ruimte onder renterisiconorm	3.789	3.789	3.789	3.789
5b	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
<u>Berekening renterisiconorm</u>					
4a	Begrotingstotaal	20.000	20.000	20.000	20.000
4b	Percentageregeling	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm	4.000	4.000	4.000	4.000

4. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Onder weerstandvermogen wordt verstaan het vermogen om toekomstige tegenvallers op te vangen, zonder dat een dergelijke tegenvaller directe consequenties heeft voor het huidige beleid en/of daaraan verbonden activiteiten. Het weerstandvermogen is van belang voor de mate waarin risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten, kunnen worden opgevangen. Het weerstandvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover beschikt kan worden om niet begrote kosten te dekken.
- alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

(x € 1.000,-)

Onderdeel	Omvang
Algemene reserve	3.000
Bestemmingsreserves	0
Stille reserves	0
Onvoorzien in de begroting	0
Mogelijkheden tot genereren extra inkomsten	0
Overig	0
Totaal	3.000

Inventarisatie van risico's

Vanuit de risico-inventarisatie zijn de volgende risico's naar voren gekomen:

- Daling resultaat MareGroep: door de afbouw van de Wsw-populatie en mogelijke economische omstandigheden kan het resultaat van MareGroep lager worden dan voorheen. Het resultaat van MareGroep wordt aan Gr KDB uitgekeerd en vormt zo een deel van de dekking in het exploitatietekort Gr KDB.
- Personeelskosten Wsw: arbeidsvoorwaardelijke omstandigheden kunnen leiden tot een stijging van de personeelskosten. Een voorbeeld hiervan is de verplichting om een transitievergoeding te betalen bij ontslag.
- Personeelskosten SPW: het SPW is nog maar kort begonnen bij het schrijven van deze begroting. Risico bestaat dat de huidige bezetting niet toereikend zal zijn of niet de gevraagde kwaliteiten aanwezig zijn om de taken te vervullen. Extra kosten kunnen ontstaan in de vorm van omscholing, outplacement en het aantrekken van extra personeel.

Inventarisatie van risico's

(x € 1.000,-)

Risicoprofiel	Benodigde omvang weerstandsv Vermogen in %
Laag (kleine kans, mogelijkheid tot tijdig sturen)	5,00%
Gemiddeld (gemiddelde kans, sturen gedeeltelijk mogelijk)	10,00%
Hoog (grote kans, geen mogelijkheid tot tijdig sturen)	20,00%

Risicogebieden	Risicoprofiel	Percentage	Omvang 2018	Benodigd
Daling resultaat MareGroep	Gemiddeld	10,00%	1.300.000	130.000
Personeelskosten Wsw	Gemiddeld	10,00%	16.800.000	1.680.000
Personeelskosten SPW	Gemiddeld	10,00%	685.000	68.500
Totaal				1.878.500

Op basis van bovenstaande gegevens kan gesteld worden dat de weerstandscapaciteit positief is. De omvang van de geïnterpreteerde risico's is kleiner dan de beschikbare weerstandscapaciteit.

5. Onderhoud kapitaalgoederen

In 2007 heeft het bestuur van Gr KDB een beleidskader geformuleerd voor het onderhoud van kapitaalgoederen, ingaande per 1 januari 2008. Hierin is beschreven dat kapitaalgoederen in goede staat gehouden worden ter voorkoming van achterstallig onderhoud. Hiervoor is een bestemmingreserve gevormd. Naar verwachting is de omvang van deze reserve voldoende voor de uitvoer van het benodigde onderhoud.

Gr KDB heeft op één locatie een terrein met gebouw in gebruik:

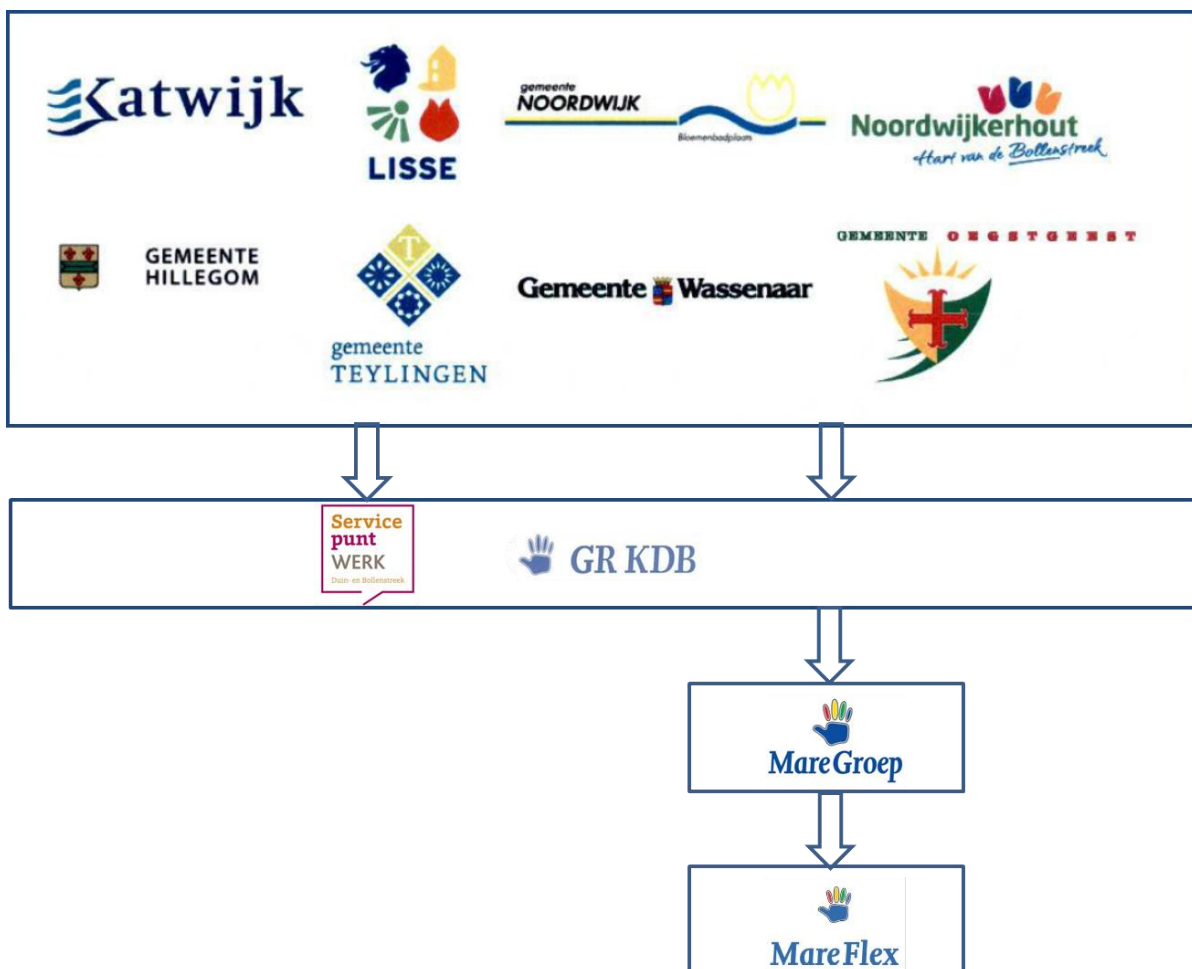
- Nijverheidsweg 22 te Voorhout

6. Rechtmatigheid

Het normen- en toetsingskader van Gr KDB is in 2014 geactualiseerd en door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre actualisering van dit kader wegens relevante wijzigingen in de wet- en regelgeving benodigd is. De accountant toetst de wet- en regelgeving aan de uitvoering, zowel de getrouwheid van de cijfers als de rechtmatigheid van uitgaven.

7. Verbonden partijen

Gr KDB is een gemeenschappelijke regeling van deelnemende gemeenten en daarmee een openbaar lichaam. Gr KDB kent een modulaire opbouw waardoor gemeenten zelf beslissen of zij deelnemen aan één of meerdere modules. Alle acht deelnemende gemeenten nemen deel aan de module Wsw oud. Voor de module SPW nemen zes van de acht gemeenten deel (Oegstgeest en Wassenaar niet). Aan de module Beschut Werken is op het moment van schrijven nog geen invulling gegeven. De aansturing van het SPW wordt direct door het Dagelijks Bestuur gedaan, terwijl voor het del Wsw oud geldt dat aansturing plaatsvindt door de Directeur MareGroep / Gr KDB. Gr KDB is enig aandeelhouder van MareGroep N.V., die op haar beurt enig aandeelhouder is van MareFlex B.V.

8. Overzicht van baten en lasten

Gr KDB totaal

(bedragen x € 1.000)

Realisatie 2016 betreft voorlopige cijfers.

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Programma Wsw	-1.500	-755	184
Programma SPW	-150	-300	
Totaal programma's	-1.650	-1.055	184
Bijdragen gemeente inzake Wsw	1.500	755	0
Bijdragen gemeente inzake SPW	150	300	0
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	184

Een nadere toelichting wordt in de volgende paragrafen gegeven.

9. Programma Wsw

Overzicht baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

Realisatie 2016 betreft voorlopige cijfers

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Huuropbrengsten	810	800	790
Loonkostensubsidie	-750	-700	-820
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-683	-650	-650
Netto opbrengsten	-623	-550	-680
Lonen Wsw-werknemers	-16.800	-16.900	-18.001
Overige kosten Wsw-werknemers	-465	-435	-508
Totaal kosten Wsw-werknemers	-17.265	-17.335	-18.509
Loonkosten ambtelijk personeel	-35	-50	-97
Afschrijvingen	-225	-235	-219
Rentekosten/rentebaten	-60	-70	-62
Incidentele baten en lasten	0	0	200
Overige kosten	-100	-100	-113
Totaal overige kosten	-420	-455	-291
Subtotaal bedrijfslasten	-17.685	-17.790	-18.800
Bedrijfsresultaat (nadelig)	-18.308	-18.340	-19.480
Rijksbijdrage	15.508	16.135	18.451
Exploitatieresultaat	-2.800	-2.205	-1.029
Bijdrage MareGroep	1.300	1.450	1.213
Totaal saldo baten en lasten	-1.500	-755	184

Toelichting op het overzicht van baten en lasten Wsw

Algemeen

Operationele activiteiten vinden vanaf 1 januari 2004 plaats in MareGroep N.V.

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Rijksbijdrage	15.508	16.135	18.451
Verhouding loonkosten Wsw in relatie tot het Rijksbudget in procenten	1,08	1,05	0,98
Aantal se's gemiddeld	644	637	692
Rijksbudget per se (in euro)	24.081	25.330	26.663

Vanaf 2015 geldt niet langer een taakstelling voor het aantal te realiseren arbeidsplaatsen. Vanuit het Rijk wordt een totaalbudget per gemeente vastgesteld gebaseerd op aandeel in het totaal aantal berekende Wsw plaatsen. Dat betekent ook dat niet langer een terugbetaalverplichting bestaat bij onderrealisatie. Er wordt bij de vaststelling uitgegaan van een jaarlijks natuurlijk verloop van 4 a 5%. In werkelijkheid ligt dit verloop iets lager (3,5%).

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Overige bedrijfsopbrengsten			
Huur gebouwen Voorhout	810	800	790

Gr KDB verhuurt haar terrein en pand tegen marktconform tarief aan MareGroep.

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Vergoeding werkzaamheden MareGroep			
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-683	-650	-650

In de Gr KDB zijn alle Wsw-medewerkers in dienst. Staf- en begeleidend personeel heeft een dienstbetrekking met MareGroep N.V. Voor de werkzaamheden die het staf- en begeleidend personeel uitvoert t.b.v. de Gr KDB wordt een zogenaamde managementvergoeding betaald. Onder deze werkzaamheden worden o.a. gerekend ondersteuning door directie, HRM, financiën, secretariaat consultants en ander begeleidend personeel.

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Loonkostensubsidie			
Te betalen loonkostensubsidie ivm begeleid werken	-750	-700	-820

De terugloop van beleid werken is gelijkgesteld aan de terugloop van het personeelsbestand Wsw.

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Loonkosten en overige kosten Wsw werknemers			
Lonen en sociale lasten	-16.800	-16.900	-18.001
Overige kosten Wsw	-465	-435	-508
Totaal	-17.265	-17.335	-18.509
Aantal Se's	644	637	692
Loonkosten per FTE (in euro)	-26.087	-26.531	-26.013
Overige kosten per FTE (in euro)	-722	-683	-734

Aantal SE Wsw	2018	2017	2016
Detacheren en schoonmaak	167	165	179
Begeleid werken	71	70	76
Productie	217	215	234
Diensten	149	147	160
Overig	40	40	43
Totaal	644	637	692

Voor de loonontwikkeling Wsw wordt uitgegaan van de afspraken zoals deze zijn vastgelegd in de cao Wsw 2015-2018. Hierbij wordt de loonontwikkeling in de Wsw gekoppeld aan de ontwikkeling van het wettelijk minimumloon of, indien dit hoger is, de loon-prijsontwikkeling. Voor 2018 wordt uitgegaan van een loonstijging van 2%. Tevens wordt rekening gehouden met het zogenaamde Lage Inkomensvoordeel (LIV). Hierbij geldt een voordeel van maximaal € 1.000,- per dienstverband van 40 uur of naar rato. Het dienstverband moet minimaal 24 uur betreffen. Naast de loonontwikkelingen wordt uitgegaan van een terugloop in het personeelsbestand Wsw van 3,5% per jaar.

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Loonkosten ambtelijk personeel			
Loonkosten ambtelijk personeel	-35	-50	-97

De loonkosten bestaan in 2018 alleen nog uit het salaris van de secretaris van de Gr KDB. In 2017 loopt de wachtgeldverplichting van een voormalig werknemer af.

	Begroting 2018	begroting 2017	Realisatie 2016
Afschrijving vaste activa			
Afschrijving vaste activa	-225	-235	-219

De activa in de Gr KDB bestaan uit de grond en het gebouw behorende bij de Nijverheidsweg 22 te Voorhout, alsmede de installaties die hier aard- en nagelvast aan verbonden zijn. Wat investeringen betreft is er alleen sprake van vervangingsinvesteringen. De jaarlijkse afschrijvingslasten blijven hierdoor (nagenoeg) gelijk.

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Rentekosten/ baten			
Rentebaten	5	5	4
Rentelasten	-65	-75	-66
Totaal	-60	-70	-62

De rentebaten hebben betrekking op de rekening courant verhouding met MareGroep. De rentelasten hebben betrekking op een tweetal leningen die aangegaan zijn om problemen met de liquiditeit het hoofd te bieden.

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Incidentele baten en lasten	0	0	200

In de jaarrekening 2016 vindt n.a.v. verslagleggingsregels een vrijval plaats van voorzieningen (groot onderhoud gebouwen en uitvoering sectorplannen). Voorgesteld wordt in de jaarrekening om van deze vrijval een tweetal bestemmingsreserves te vormen t.b.v. groot onderhoud gebouwen en de uitvoering sectorplannen. Dit betreft een correctie van onjuiste vorming van voorzieningen.

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Overige kosten	-100	-100	-113

De overige kosten bestaan o.a. uit klein onderhoud gebouw en terrein, accountantskosten en belastingen. Alle uitvoeringskosten Wsw komen ten laste van MareGroep.

	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Bijdrage MareGroep	1.300	1.450	1.213

Gr KDB is de enige aandeelhouder van MareGroep N.V. De winst die in MareGroep gegenereerd wordt, wordt, na goedkeuring van de jaarrekening, geheel of gedeeltelijk uitgekeerd aan Gr KDB. Het bedrag dat uitgekeerd wordt, wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders waarin zitting hebben de voorzitter van de Raad van Commissarissen MareGroep en de voorzitter van het Dagelijks Bestuur Gr KDB.

Gemeentelijke bijdrage per SE in hele euro's	2018	2017	2016
Totaal aantal SE Wsw	644	637	692
Gemeentelijke bijdrage	-1.500.000	-755.000	0
Gemeentelijke bijdrage per SE	-2.329	-1.185	0

10. Programma Servicepunt Werk

Programma SPW

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018	Begroting 2017
Totaal loonkosten	-685	-670
Afschrijvingen	-5	-5
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-125	-125
Rentekosten/rentebaten	-5	-5
Reservering vervanging inzake uitval	-30	-30
Overige kosten	-50	-50
Totaal overige kosten	-215	-215
Bedrijfsresultaat (nadelig)	-900	-885
Re-integratiebudget	1.330	1.188
Uitvoeringskosten	-580	-603
Totaal saldo baten en lasten	-150	-300

Toelichting op het overzicht van baten en lasten SPW

	Begroting 2018	Begroting 2017
Loonkosten	-685	-670
Aantal fte SPW	2018	2017
Manager	1,00	1,00
Accountmanagement	2,50	2,50
Consulenten arbeidsintegratie	6,50	6,50
Administratieve ondersteuning	0,50	0,50
Totaal	10,50	10,50

Voor de personeelsplanning en bijbehorende loonkosten wordt uitgegaan van het aantal arbeidsplaatsen zoals aangegeven in het bedrijfsplan SPW. Voor de loonontwikkeling wordt uitgegaan van de cao gemeenteambtenaren.

	Begroting 2018	Begroting 2017
Afschrijvingen	-5	-5
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-125	-125
Rentekosten/rentebaten	-5	-5
Reservering vervanging inzake uitval	-30	-30
Overige kosten	-50	-50
Totaal overige kosten	-215	-215

De vergoeding werkzaamheden MareGroep is gebaseerd op de dienstverleningsovereenkomst (DVO) facilitair tussen SPW en MareGroep. In deze DVO is onder meer opgenomen ondersteuning op het gebied van HRM, financiën, inkoop en facilitair. De reservering vervanging inzake uitval is gebaseerd op de vervanging van 1 fte gedurende 3 maanden tegen een tarief van € 65,- per uur. Onder overige kosten worden gerekend kantoorkosten, relatiekosten en eventuele externe dienstverlening. De posten afschrijvingen en rentekosten en –baten zijn schattingen.

	Begroting 2018	Begroting 2017
Re-integratiebudget 6 gemeenten	1.805	1.711
Achterblijvende werkzaamheden Inkomenstaak ISD / SD Katwijk	-175	-175
Work First ISD en SD Katwijk (handhaving)	-230	-228
Aflopemde verplichtingen ISD	0	-50
Formulierenbrigade Katwijk (2 personen)	-70	-70
Totaal kosten t.l.v. budget buiten SPW	-475	-523
Beschikbaar budget SPW	1.330	1.188

Voor het re-integratiebudget is uitgegaan van de bedragen zoals deze zijn opgenomen in de septembercirculaire 2016. ISD en de Sociale Dienst Katwijk hebben aangegeven dat diverse werkzaamheden inzake re-integratie bij hen zullen achterblijven. Het budget behorend bij deze taken komt ten gunste van ISD en Sociale Dienst Katwijk. Het beschikbaar budget voor het SPW is daarmee lager dan het budget vanuit het Rijk.

	Begroting 2018	Begroting 2017
Uitvoeringskosten	-580	-603

Voor het SPW geldt rijksbudget is werkbudget. Uitzondering hierop is de reeds door gemeenten toegezegde extra bijdragen over 2016-2018. De uitvoeringskosten bedragen derhalve het resterend bedrag in de begroting.

11. Financiële meerjarenraming 2019-2021

Gr KDB totaal

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Programma Wsw	-1.500	-1.845	-2.225	-2.090
Programma SPW	-150	0	0	0
Totaal programma's	-1.650	-1.845	-2.225	-2.090
Bijdragen gemeente inzake Wsw	1.500	1.845	2.225	2.090
Bijdragen gemeente inzake SPW	150	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0

Programma Wsw

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Huuropbrengsten	810	820	830	840
Loonkostensubsidie	-750	-710	-675	-645
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-683	-690	-695	-700
Netto opbrengsten	-623	-580	-540	-505
Lonen Wsw-werknemers	-16.800	-16.120	-15.470	-14.840
Overige kosten Wsw-werknemers	-465	-440	-420	-400
Totaal kosten Wsw-werknemers	-17.265	-16.560	-15.890	-15.240
Loonkosten ambtelijk personeel	-35	-35	-35	-35
Afschrijvingen	-225	-225	-225	-225
Rentekosten/rentebaten	-60	-60	-55	-55
Incidentele baten en lasten	0	0	0	0
Overige kosten	-100	-100	-100	-100
Totaal overige kosten	-420	-420	-415	-415
Subtotaal bedrijfslasten	-17.685	-16.980	-16.305	-15.655
Bedrijfsresultaat (nadelig)	-18.308	-17.560	-16.845	-16.160
Rijksbijdrage	15.508	14.515	13.520	13.070
Exploitatieresultaat	-2.800	-3.045	-3.325	-3.090
Bijdrage MareGroep	1.300	1.200	1.100	1.000
Totaal saldo baten en lasten	-1.500	-1.845	-2.225	-2.090
Aantal SE Wsw	2018	2019	2020	2021
Detacheren en schoonmaak	167	159	151	143
Begeleid werken	71	67	64	61
Productie	217	206	196	186
Diensten	149	142	134	128
Overig	40	38	36	34
Totaal	644	612	581	552
Gemeentelijke bijdrage per SE in hele euro's	2018	2019	2020	2021
Totaal aantal SE Wsw	644	612	581	552
Gemeentelijke bijdrage	-1.500.000	-1.845.000	-2.225.000	-2.090.000
Gemeentelijke bijdrage per SE	-2.329	-3.016	-3.828	-3.785

Programma SPW

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal loonkosten	-685	-690	-700	-705
Afschrijvingen	-5	-5	-5	-5
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-125	-125	-125	-125
Rentekosten/rentebaten	-5	-5	-5	-5
Reservering vervanging inzake uitval	-30	-30	-30	-30
Overige kosten	-50	-50	-50	-50
Totaal overige kosten	-215	-215	-215	-215
Bedrijfsresultaat (nadelig)	-900	-905	-915	-920
Re-integratiebudget	1.805	1.965	2.090	2.430
Achterblijvende taken ISD / Katwijk	-475	-475	-475	-475
Uitvoeringskosten	-580	-585	-700	-1.035
Totaal saldo baten en lasten	-150	0	0	0
Aantal fte SPW	2018	2019	2020	2021
Manager	1,00	1,00	1,00	1,00
Accountmanagement	2,50	2,50	2,50	2,50
Consulenten arbeidsintegratie	6,50	6,50	6,50	6,50
Administratieve ondersteuning	0,50	0,50	0,50	0,50
Totaal	10,50	10,50	10,50	10,50

12. Overige financiële overzichten

Staat van leningen o/g

Bank	Vanaf	Tot	Bedrag per 1/1/18	GRB	Percentage	Aflossing	uitstaand eind 2018
BNG	02-05-02	02-05-22	500.000	0400	5,37	100.000	400.000
BNG	02-05-04	02-05-22	555.570	0405	4,50	111.110	444.460

Overzicht reserves en voorzieningen

(bedragen x € 1.000)

Reserves	Algemene reserve	Bestemmingsreserve	
		groot onderhoud	
Stand per 01-01-2018	2.100	97	
Toevoegingen	0	20	
Onttrekkingen	0	0	
Stand per 31-12-2018	2.100	117	

13. Uitsplitsing gegevens per gemeente

Aantal SE per gemeente

Gemeente	2018	2019	2020	2021
Hillegom	68	65	63	60
Katwijk	236	224	213	201
Lisse	65	61	58	55
Noordwijk	73	69	66	63
Noordwijkerhout	43	41	38	36
Oegstgeest	38	35	32	31
Teylingen	104	99	94	88
Wassenaar	44	43	41	40
Totaal gemeenten	670	637	605	573
+ Buitengemeenten	15	14	13	13
- andere WVS	-41	-39	-37	-34
Totaal verrekeningen	-26	-25	-24	-21
Totaal MareGroep	644	612	581	552

Gemeentelijke bijdrage programma Wsw

in hele euro's

Gemeente	2018	2019	2020	2021
Hillegom	147.324	181.209	218.531	205.271
Katwijk	539.569	663.670	800.360	751.799
Lisse	151.262	186.053	224.372	210.759
Noordwijk	166.813	205.179	247.439	232.425
Noordwijkerhout	92.904	114.272	137.808	129.446
Oegstgeest	62.035	76.303	92.019	86.436
Teylingen	249.655	307.076	370.322	347.853
Wassenaar	90.438	111.238	134.149	126.010
Totaal gemeenten	1.500.000	1.845.000	2.225.000	2.090.000

De gemeentelijke bijdrage Wsw wordt verdeeld op basis van het gemiddeld aantal SE Wsw over de drie jaar voorafgaand aan het verslagjaar dat per gemeente in dienst is bij Gr KDB. Bij de definitieve afrekening wordt rekening gehouden met een bonus- malussysteem waarbij geldt dat op basis van de bij MareGroep gegenereerde omzet een factor wordt bepaald. Afhankelijk van deze factor betaalt een gemeente relatief meer of minder gemeentelijke bijdrage. De factorverdeling is hierbij:

Gemiddelde omzet per gemeente per Se in %	Factor
> 100%	100,0%
< 100% maar > 50%	112,5%
< 50%	125,0%

Gemeentelijke bijdrage programma SPW

in hele euro's

Gemeente	2018	2019	2020	2021
Hillegom	16.791	0	0	0
Katwijk	70.822	0	0	0
Lisse	13.283	0	0	0
Noordwijk	14.014	0	0	0
Noordwijkerhout	11.585	0	0	0
Teylingen	23.506	0	0	0
Totaal gemeenten	150.000	0	0	0

De gemeentelijke bijdrage SPW wordt verdeeld op basis van het aandeel van de gemeente in het totaal te ontvangen re-integratiebudget van het Rijk. Eind 2017 wordt deze verdeelsleutel geëvalueerd en indien gewenst door het Algemeen Bestuur aangepast.

Gemeentelijke bijdrage Gr KDB totaal

in hele euro's

Gemeente	2018	2019	2020	2021
Hillegom	164.115	181.209	218.531	205.271
Katwijk	610.391	663.670	800.360	751.799
Lisse	164.545	186.053	224.372	210.759
Noordwijk	180.826	205.179	247.439	232.425
Noordwijkerhout	104.489	114.272	137.808	129.446
Oegstgeest	62.035	76.303	92.019	86.436
Teylingen	273.161	307.076	370.322	347.853
Wassenaar	90.438	111.238	134.149	126.010
Totaal gemeenten	1.650.000	1.845.000	2.225.000	2.090.000